

POMEMBNE INFORMACIJE IN SKLEPI SKUPŠČINE SKLADA OBRTNIKOV IN PODJETNIKOV (SOP)

Dne 25. 5. 2023 je potekala skupščina SOP. Glavne točke dnevnega reda so bile poslovanje SOP v letu 2022, izplačilo dodatka zavarovancem Poklicnih pokojninskih zavarovanj (VZA), spremembe statuta, imenovanje članov nadzornega sveta SOP in delovanje posvetovalnega odbora. Razprava je potekala tudi o tožbi zavarovancev Poklicnih pokojninskih zavarovanj (VZA) zaradi znižanja pokojnin in nameravanem prenosu Prostovoljnih pokojninskih zavarovanj (PPZ) in Investicijskih pokojninskih zavarovanj (IPZ) na AVRIO zavarovalnico d. d.(AVRIO), katere 100% lastnik je SOP.

V drugi polovici leta bo SOP PPZ in IPZ zavarovancem poslal dopolnilne pogoje in pozval člane, da jih podpisane vrnejo. Po prejemu podpisanih soglasij k dopolnilnim pogojem se bo na AZN začel formalni postopek prenosa PPZ in IPZ zavarovanj na hčerinsko družbo AVRIO.

1. POSLOVANJE SOP V LETU 2022

Skoraj vse poslovne aktivnosti SOP se izvajajo preko hčerinske družbe AVRIO zavarovalnice d. d.. Zaradi zahtevnega normativnega okolja v katerem posluje zavarovalnica, je razvoj poslovanja zmerno hiter. Hitrejši razvoj bi bil povezan s povečanimi stroški, kar ni skladno s sprejeto strategijo. Kljub temu je bilo v letu 2022 opravljenih veliko razvojnih aktivnosti.

Veliko aktivnosti na AVRIO je povezanih z izpolnjevanjem regulatornih zahtev. AVRIO je uspešno prestala redni pregled poslovanja s strani AZN, razvila in začela je s prodajo novega življenjskega zavarovalnega produkta RZ21, razvila je novo spletno stran www.avrio.si pregledala in posodobila je strategijo, pripravila in vložila je vlogo za dovoljenje za opravljanje poslov v zavarovalni vrsti 21, koncipirala novi produkt v zavarovalni vrsti 21, ter vzpostavila sistem poročanja po novem standardu MSRP 17.

SOP je intenzivno vodil postopke, ki bi uredili Splošne pogoje PPZ in IPZ in posredno omogočili prenos zavarovanj na AVRIO. S prenosom bi bilo poslovanje AVRIA in SOP ustrezno urejeno in bi omogočilo razvoj in rast poslovanja skupine.

Obe družbi sta preselili sedež na novi naslov Železna cesta 18 v Ljubljani. Ob selitvi sta družbi dodatno razvili in dopolnili informacijsko podporo poslovanju.

V finančnem smislu je bilo leto 2022 zahtevno. Zaradi padcev na finančnih trgih ni bilo mogoče ustvariti pozitivnega rezultata, sta se pa obe družbi relativno uspešno odzvali na razmere zato je rezultat sprejemljiv. Ko se trgi obrnejo navzdol, je nemogoče pričakovati pozitiven izid. Donosi na produktih so znašali med -2,26 % in -17,98 %.

Načrtuje se, da se bo prodaja izvajala samo še na AVRIO. Družbi se nahajata v obdobju prenosa poslovanja iz SOP na AVRIO, ki je povezan s pridobitvijo ustreznih soglasij in vzpostavitvijo ustrezne informacijske podpore, zato so neposredne prodajne aktivnosti potisnjene v ozadje. Skupna premija skupine SOP je znašala 7,5 mio EUR.

SOP je leto zaključil z 200 mio EUR bilančne vsote oz. 211 mio EUR konsolidirane bilančne vsote (SOP in AVRIO zavarovalnica d. d. skupaj). Neto premija SOP se je zmanjšala za 11,24 %, konsolidiran neto finančni donos po neto principu je znašal -3.681.431 EUR.

Podatki o poslovanju SOP v letu 2022:

	v EUR
Čisti prihodki od zavarovalnih premij*	7.137.540
Čisti odhodki za škode (pokojnine in izstopi)	9.579.729
Neto finančni donos po bruto principu	-5.198.075
Stroški poslovanja (čisti obratovalni stroški in drugi čisti zavarovalni odhodki)	2.821.264
Bilančna vsota	200.104.558
Kapital brez rezerv, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	6.861.689
Število članov	19.371

*Čisti prihodki od zavarovalnih premij (premije in provizije) se v Letnem poročilu, v skladu z določbami Slovenskih računovodskih standardov, prikazujejo po neto principu in znašajo 937.160 EUR.

Podatki o poslovanju Skupine SOP v letu 2022:

	v EUR
Čisti prihodki od zavarovalnih premij*	7.508.267
Neto finančni donos po bruto principu	-5.723.557
Stroški poslovanja (čisti obratovalni stroški in drugi čisti zavarovalni odhodki)	3.360.686
Bilančna vsota	211.370.983
Število članov	20.106

*Čisti prihodki od zavarovalnih premij (premije in provizije) se v Konsolidiranem letnem poročilu, v skladu z določbami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, prikazujejo po neto principu in znašajo 1.307.887 EUR.

2. IZPLAČILO DODATKA ZAVAROVANECM POKLICNIH POKOJNINSKIH ZAVAROVANJ (VZA)

Kljub slabšemu rezultatu v letu 2022 ima, zaradi dobrih rezultatov letu 2021, SOP še vedno presežek nad potrebnimi rezervacijami, zato lahko del presežka izplača zavarovancem. Pri določitvi višine izplačila SOP upošteva strokovno oceno, koliko presežnih sredstev mora imeti na razpolago za obvladovanje tržnih nihanj. Po naši oceni sta bili 2021 in 2022 skupaj dovolj uspešni, da se dodatek lahko ohrani v višini 2 mio EUR. Višina dodatka je odvisna od stanja lastnih sredstev in ocene obveznosti za bodoče pokojnine. Če bo v prihodnosti nastopilo finančno izrazito neugodno leto, se dodatek ne bo izplačal.

Člani, ki so se upokojili po 31. 5. 2019, bodo prejeli 20 % višje izplačilo. Razlog višjega izplačila je, da se je tem članom poleg znižanja pokojnin, spremenila tudi odmera. Aktivnim članom se bo povečalo evidenčno stanje na polici. Od leta 2019 se uporabljajo bolj konzervativni parametri.

Dodatek na posameznika je odvisen od višine njegove rezervacije oziroma evidenčnega stanja police. V odstotku je glede na matematično rezervacijo ali evidenčno stanje police dodatek enak za vse (aktivni člani na dan 31. 5. 2019 20 % več). Ker se dodatek izplača v enkratnem znesku in ne skozi celotno obdobje prejemanja pokojnine, je ta dodatek nominalno višji za mlajše člane, ki bi ga sicer prejeli daljše obdobje.

Preučila se je tudi možnost izplačevanja v dvanajstih kot dodatek k pokojnini. Ugotovljeno je bilo, da je iz različnih poslovnih in pravnih razlogov bolje, da se dodatek izplača v enkratnem znesku.

3. INFORMACIJE PO PRODUKTIH

3.1. Rentno zavarovanje (RZ) in RPZ

Rentno zavarovanje se izvaja na AVRIO in je podobno produktu RPZ, ki ga je izvajal SOP. RZ je zavarovanje za dodatno starostno, družinsko in invalidsko pokojnino in je klasično življenjsko zavarovanje. Posebnost RZ je, da je izplačilo v obliki doživetjske rente. V izračunu ima vključeno garantirano tehnično obrestno mero. V skladu s pogoji RZ mora AVRIO zagotavljati rento v najmanj predpisani višini, kar pri tako dolgoročnem zavarovanju prinaša tveganje tako z vidika finančnih naložb, kot z vidika aktuarskih tveganj.

Dobička v letu 2022 ni bilo.

3.2. Prostovoljno pokojninsko zavarovanje (PPZ)

V okviru PPZ se izvajata dve naložbeni politiki PPZ-strateški in PPZ-dinamični. V obeh politikah SOP naložbe aktivno upravlja, to pomeni, da dnevno kupuje in prodaja vrednostne papirje za katere oceni, da so primerni. Pri strateški naložbeni politiki so naložbe razpršene, vključenih pa je največ do 30 % delniških naložb. Pri dinamični naložbeni politiki omejitev glede naložb praktično ni in naložbe niso razpršene. To pomeni, da je v posamezno naložbo lahko naloženo tudi do npr. 50 % portfelja, kar je izrazito tvegano. Donos pri strateški naložbeni politiki je znašal -7,51 %, pri dinamični pa -4,18 %.

Člani lahko izbirajo med obema naložbenima politikama, željo po spremembi pa morajo oddati v pisni obliki.

3.3. Investicijsko pokojninsko zavarovanje (IPZ)

Upravljanje naložb IPZ je pretežno pasivno. To pomeni, da portfelj sestavljajo naložbe v tako imenovane ETF-e. ETF-i so skladi, ki so pasivno upravljani, naložbe pa so sestavljene tako, kot je sestavljen referenčni indeks. Npr. ETF nemškega indeksa DAX je sestavljen iz enakih naložb kot sam indeks in mu z gibanjem tečaja praktično v celoti sledi. Praviloma imajo ETF-i nižje stroške kot aktivno upravljani vzajemni skladi. V okviru IPZ se izvajata dve naložbeni politiki IPZ-pospešeni in

IPZ-zmerni. Prva vključuje bolj tvegane, delniške in praviloma donosnejše ETF-e, druga politika investira polovico sredstev v obvezniške ETF-e. SOP vsakih 6 mesecev pregleda stanje na trgih in sredstva naložil v 2 do 4 ETF-e za vsako naložbeno politiko. Ocenjujemo, da bomo tako dosegli boljše razmerje med donosom in tveganjem. Na dolgi rok bi morale biti te naložbene politike bolj donosne, v časih kriz pa je za pričakovati večja nihanja vrednosti. Donose lahko primerjate na spletni strani SOP www.sop.si.

Donos v letu 2022 je na IPZ zmerni znašal -14,83 % in na IPZ pospešeni -17,98 %.

3.4. Sprememba Splošnih pogojev in prenos PPZ in IPZ

V jeseni je predvidena dopolnitev splošnih pogojev v katerih se bo natančneje definirala najnižja možna odmera v primeru, ko se bo član odločil za izplačilo v obliki rente. S tem bo imel član zagotovljeno najnižjo možno rentno, lahko pa bo tudi višja, če bodo predpisani finančni parametri takrat višji. Možnost v obliki enkratnega izplačila še vedno ostaja.

SOP bo članom jeseni poslal dopolnilne pogoje in drugo potrebno dokumentacijo. Člani, ki bodo sprejeli dopolnilne pogoje bodo le-te podpisane vrnil. Nato bo SOP začel formalni postopek za prenos PPZ in IPZ zavarovanj iz SOP na AVRIO. Dopolnilni pogoji bodo stopili v veljavo s prenosom.

Glede na to, da dopolnilni pogoji in prenos predstavljajo za člane izboljšanje njihovega položaja pričakujemo, da bodo člani množično pristopili k novim pogojem. Člani bodo imeli na AVRIO, kjer se bo razvijalo prihodnje poslovanje, večjo pravno varnost in boljšo storitev.

3.5. Poklicno pokojninsko zavarovanje (VZA)

VZA je po Pravilih Poklicnega pokojninskega zavarovanja dokladno zavarovanje, to pomeni, da se pokojnine izplačajo iz sredstev rezervacij in iz plačanih premij. Ker se VZA zavarovanje ne trži več in premije padajo, SOP oblikuje rezervacije iz katerih se izplača večji del pokojnin. Rezervacije se izračuna v skladu z aktuarsko matematiko. V izračunu je potrebno zajeti tudi tržna tveganja, ki nastanejo zaradi nihanja tečajev na finančnih trgih. V kolikor ima kritni sklad presežek sredstev nad izračunanimi obveznostmi, ga izplača zavarovancem Poklicnega pokojninskega zavarovanja.

Celotno dogajanje in stanje pri Poklicnem pokojninskem zavarovanju se nanaša izključno na pravice teh zavarovancev in ne posega v pravice zavarovancev drugih zavarovanj.

SOP še naprej vodi sodne postopke proti državi, zaradi spremembe načina financiranja.

Določeni člani so vložili tožbo zaradi znižanja pokojnin. Po njihovi oceni ta ni bila upravičena. SOP vztraja, da je bilo znižanje nujno, saj SOP zaradi spremembe financiranja s strani države ni imel več dovolj sredstev, da bi lahko izplačal pokojnine za vse svoje člane. SOP pričakuje pozitiven izid. V vsakem primeru bo SOP po principu vzajemnosti enako obravnaval vse člane, ne glede na to ali so tožbo vložili ali ne. O izidu tožbe bo SOP poročal.

Morebitne presežke nad potrebnimi rezervacijami bo SOP izplačeval tudi v bodoče.

4. POMEMBNI SKLEPI SKUPŠČINE Z DNE 25. 5. 2023

1. Skupščina SOP se seznani z revidiranim letnim poročilom za leto 2022.
2. Skupščina SOP se seznani z revidiranim konsolidiranim letnim poročilom za leto 2022.
3. Čisti dobiček iz sredstev kapitala v višini 633.357,03 EUR ostane kot nerazporejeni dobiček.
4. Nadzornemu svetu se podeli razrešnica za poslovno leto 2022.
5. Upravi se podeli razrešnica za poslovno leto 2022.
6. **Zavarovancem Poklicnega pokojninskega zavarovanja se izplača dodatek v višini 2 mio EUR. Aktivnim, kapitaliziranim in članom upokojenim po 31. 5. 2019, se izplača 20 % večji delež, kot jim pripada glede na MR. Izplačilo se izvrši na stanje na dan 31. 5. 2023 na način, da se 2 mio EUR razdeli članom v deležu, ki ga imajo v vsoti vseh matematičnih rezervacij (upokojeenci) in evidenčnih stanj polic (aktivni člani), v skladu z metodo, opisano pod 3. točko obrazložitve. Upokojeencem se dodatek izplača k pokojnini, aktivnim članom se pripiše k evidenčnemu stanju police. Sklep se izvrši do 31. 8. 2023.**

7. Skupščina SOP za nove člane nadzornega sveta SOP izvoli go. Hafner Silvo, g. Oplotnik Tomaža in g. Gregorič Aleša.
8. Skupščina sprejme sklep, da posvetovalni odbor, ustanovljen s sklepom skupščine z dne 12. 9. 2019, nadaljuje z delom na način, da imajo pravico glasovanja samo aktualni in bivši člani skupščine, ostali člani pa sodelujejo brez glasovalne pravice. Za člane posvetovalnega odbora skupščina izvoli go. Kalan Tanjo in go. Zrnec Romano za obdobje do 31. 12. 2024 ter g. Fijavž Boruta in g. Oblak Bogdana za obdobje do 31. 12. 2026.

Za vsa dodatna vprašanja smo vam na voljo po telefonu na številkah 01/300 36 19 (izračun pokojnin), 01/300 36 34 (izplačilo pokojnin) in 01/300 36 18 (knjigovodstvo) oziroma na sedežu SOP-a. Informacije so dosegljive tudi na spletni strani SOP www.sop.si.

Obveščanje o aktualnem dogajanju poteka preko spleta.

Ljubljana, 12. 6. 2023

član uprave
Luka Konte

predsednik uprave
mag. Bojan Jean

